"Jesús té característiques que el fan únic per a exemplificar la Guerra Civil"

ENTREVISTA A **Daniel Arasa** autor del llibre 'Jesús en guerra'

***Jesús en guerra* explica la Guerra Civil a través d'un poble. Així es resumix el nou llibre del periodista i escriptor jesusenc Daniel Arasa, que, als 75 anys, continua fent el que més li agrada: investigar i escriure.**

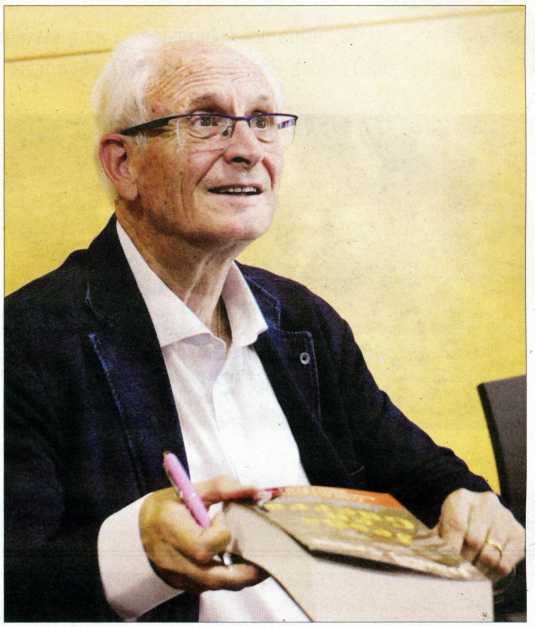

Arasa, l'1 de juny, durant la presentació del llibre a la biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa. / NÚRIA CARO

Jesús Paula Pedrero

Pregunta: Per què el poble de Jesús?

Resposta: Jesús té certes característiques que el fan únic per a exemplificar la guerra, ja que els fets van passar de manera superlativa, magnificada. En territori republicà, tots els noms de pobles religiosos van ser erradicats, ja que es volia eliminar qualsevol sentit religiós. Jesús va canviar de nom dos cops. Primer es va convertir en Ascaso d'Ebre en commemoració al dirigent anarquista Francisco Ascaso i un cop els anarquistes van ser escapçats per la Generalitat, es va batejar com a Molins d'Ebre.

P: Però la persecució religiosa no havia fet més que començar...

R: Jesús va patir una persecució religiosa molt dura, ja que el poble tenia diversos convents, la parròquia i un seminari. El bisbat de Tortosa va ser el tercer en nombre de sacerdots assassinats. Esta situació va portar a la celebració d'uns 80 consells de guerra, els quals queden relatats i explicats en el llibre. Un tercer component que fa Jesús especial és la quantitat de refugiats que va acollir al llarg de la guerra, molt superior a altres territoris. Este fet s'explica per la quantitat d'edificis religiosos que van emprar-se com a espais d'acollida.

P: Per quin motiu considera que era necessari escriure el llibre?

R: De la guerra civil se n'han escrit milers de llibres, però calen estudis sobre com va afectar cada poble o ciutat. Este és el llibre més ampli i complet que s'ha fet a Espanya sobre la història d'un poble durant la guerra civil en tots els aspectes. L'objectiu no era emprar-lo com a arma d'uns contra els altres i utilitzar-lo políticament, sinó aprendre dels errors del passat i evitar que la història es torne a repetir.

P: Com va decidir iniciar este projecte?

R: Volia escriure un llibre sobre Jesús, poble on he nascut i crescut, però no focalitzat en la guerra civil. Quan vaig començar a fer recerca, vaig descobrir, sorprès, una quantitat de coses i fets que desconeixia. El que en un principi havia de ser un únic capítol sobre la guerra al poble, va acabar convertint-se en un llibre sencer sota el títol 'Jesús en guerra', d'unes 800 pàgines.

P: Este és un llibre de memòria històrica: les fonts i la investigació són crucials. Quin ha estat el procés d'investigació?

R: M'he documentat bàsicament a través de documents i arxius (tribunals militars, arxius dels tribunals, acusacions...), i dels pocs testimonis que queden. La memòria s'entén a vegades com a record de la gent, però cal tenir en compte que sovint esta memòria es deforma molt amb el pas del temps. És per això que és important tenir les vivències dels testimonis, però encara ho és més recollir documents: estos sí que no han canviat fins al moment present. Després cal comparar la informació extreta i contrastar-la, ja que també hi ha documentació errònia o falsa, per això és crucial citar sempre les fonts. Per mi, més important que la memòria històrica és la veritat històrica; dos conceptes que no sempre coincidixen. Per a escriure veritat històrica cal ser tan objectiu i imparcial com siga possible. És per això que he explicat la història i les injustícies de les dos parts: la republicana i la nacional.

P: A quin lector va adreçat?

R: El dedico a la gent de Jesús, un poble que va saber perdonar, passar pàgina però sense oblidar, i això ha permès evitar odis entre els habitants del poble. Crec que la gent de Jesús pot estar interessada a llegir-lo, ja que hi apareixen gairebé totes les famílies del poble. També els tortosins, perquè reproduïx part de la història de Tortosa; i els interessats en la guerra civil. A nivell més global, pot ser una lectura rellevant per a tot aquell que vulga aprofundir en la guerra civil a Catalunya: tan sols cal canviar els noms de les persones i els llocs per a traslladar esta realitat a altres municipis.

Font: biblioteca.tortosa.cat